

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (Fødevareministeriet)

Att.: fvm@fvm.dk

cc: lisvi@fvm.dk

J.nr. 2021-5327

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring over udkast til ny bekendtgørelse om anvendelse af gødning (Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen)

Landbrug & Fødevarer (L&F) har modtaget høringsmaterialet vedrørende udkast til ny bekendtgørelse om anvendelse af gødning (Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen). Vi fremsender her vores høringssvar.

Generelle bemærkninger

En af de store ændringer i dette bekendtgørelsesudkast er stramningen af fosforlofterne. Fosforlofterne er indført for at begrænse tilførslen af fosfor fra husdyrgødning på de dyrkede arealer. Når der langsomt tilføres mere fosfor til markerne, end der samlet fraføres, vil der akkumuleres fosfor i landbrugsjorden. Den nuværende akkumulering af fosfor i dansk landbrugsjord er ubetydlig set i forhold til den samlede fosforpulje i jorden, og et egentligt fosfortab ved udvaskning vil ikke vise sig de næste mange år. En indsats for at begrænse tabet af fosfor til vandmiljøet på kort og mellemlang sigt handler derfor i langt højere grad om at identificere de arealer, hvor risikoen for fosfortab er størst (jf. Fosforvidenssynthese fra AU - [Fosfor folder.pdf \(au.dk\)](#)).

Stramning af fosforlofterne

Det angivne spænd for det gennemsnitlige beskyttelsesniveau kan fraviges

I bemærkningerne til husdyrbrugloven fra 2017 står der om spændet (intervallet) i det fastlagte gennemsnitlige beskyttelsesniveau, at hvis forudsætningerne for fosforlofterne efter 2021 ændrer sig på baggrund af bl.a. ny viden, vil fosforlofterne på hhv. 32-33 kg fosfor pr. ha og 30-31 kg fosfor pr. ha kunne fraviges. Tilsvarende fremgår det, at hvis der kan dokumenteres en ændret fosforfraførsel på grund af ændrede udbytter, tekniske muligheder eller andet i perioden, kan den ændrede fraførsel afspejles i fastsættelsen af fosforlofter efter 2022. L&F forstår lovbemærkningerne således at lovkravet er et stigende beskyttelsesniveau fra fosfor i husdyrgødning, men at de angivne intervaller for de gennemsnitlige beskyttelsesniveauer godt kan fraviges, hvis der er faglige eller tekniske argumenter herfor, så længe det faktiske beskyttelsesniveau er stigende.

Intervallet angiver et råderum

Af forarbejderne til ændringen af husdyrbrugloven fra 2017 (tabel 1 i lovforslag L114 fremsat 12. februar 2017) er det angivet, at det gennemsnitlige beskyttelsesniveau for husdyrgødning fra 2022 skal ligge i intervallet 32-33 kg P/ha og at det fra 2025 skal ligge i intervallet 30-31 kg P/ha. I dette udkast til ny gødningsanvendelsesbekendtgørelse fra 2022 lægger ministeriet op til, at fosforlofterne skal strammes så voldsomt, at beskyttelsesniveauet ligger på hhv. 32,0 kg P/ha for 2022 og 30,0 kg P/ha fra 2025 – altså maksimal stramning. L&F finder det unødvendigt og urimeligt, at ministeriet lægger sig på det lavest mulige niveau, fremfor at anvende intervallet og

lave stramninger af fosforlofterne, som stadig øger det gennemsnitlige beskyttelsesniveau, men samtidig kun sænker fosforlofterne svarende til et beskyttelsesniveau i den øvre ende af intervallet, hvilket loven giver mulighed for. L&F er ikke enige i ministeriets juridiske vurdering af, at man skal tage udgangspunkt i den laveste ende af intervallet, og mener der er tale om en politisk beslutning fremfor en faglig-juridisk vurdering.

Det nuværende gennemsnitlige beskyttelsesniveau (2020) for fosforlofter for husdyrgødning er iflg. ministeriets egne beregninger 33,1 kg P pr. ha. Udgangspunktet bør være et beskyttelsesniveau i den øvre del af intervallet (33 kg P/ha), og mål-intervallet er således på kort sigt (2022) inden for rækkevidde. Loven angiver således et råderum, som fødevareministeren kan vælge at anvende med henvisning til at der kan dokumenteres en ændret fosforfraførsel på grund af ændrede udbytter, tekniske muligheder eller andet i perioden. Situationen for 2025 og frem er kritisk med de foreslåede stramninger, men også her kan ministeren vælge den øvre ende af intervallet.

Der mangler en vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser

De stramninger ministeriet lægger op til vil få betydelige økonomiske konsekvenser for mange husdyrproducenter i form af øgede udgifter til indkøb af handelsgødning og administrative byrder i forbindelse med gødningsaftaler og afsætning af gødning. På trods af dette, har ministeriet ikke offentliggjort de erhvervsøkonomiske konsekvenser af stramningerne i høringsmaterialet, som Københavns Universitet ifølge høringsbrevet har udarbejdet. Det er kritisabelt at haste strammere lovgivning igennem uden at kende og fremlægge konsekvenserne.

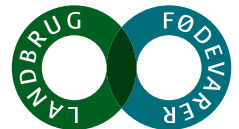
For både grise- og fjerkræproducenter er udbringningen af husdyrgødning fosforbegrænset med de nugældende fosforlofter. For kvæg er situationen, at med overgang til non-GMO fodring (som en del af deres bæredygtighedsstrategi) vil udbringning af kvæggødning også være fosforbegrænset med de nuværende fosforlofter. En yderligere stramning af fosforlofterne vil have som en konsekvens, at der skal findes et større udbringningsareal til husdyrgødningen. For kvægundtagelsesbrugene, som på nuværende tidspunkt har et fosforloft på 35 kg P/ha, vil et lavere fosforloft i praksis svare til en ophævelse af undtagelsesbestemmelsen. Økologiske husdyrproduktioner vil være ekstra udfordret ved tilpasning til et lavere fosforloft fordi de ikke på samme måde som konventionelle produktioner har mulighed for at kompensere med handelsgødning for den lavere kvælstoftildeling via husdyrgødningen, som et øget udbringningsareal vil medføre.

L&F vil opfordre ministeriet til at sikre at der ikke ændres i reglerne eller indføres nye regler, som spænder ben for erhvervets tilpasningsmuligheder ift. fosforlofterne fx afsætning af husdyrgødning til biogasanlæg og designerylle.

Ministeriet undervurderer fraførslen af fosfor med afgrøderne

L&F mener, at ministeriet ved fastsættelsen af fosforlofterne generelt undervurderer niveauet for fraførsel af fosfor fra arealerne med afgrøderne. Med en højere fraførsel af fosfor generelt fra markerne, og især fra arealer med grovfoderproduktion, kan det samme beskyttelsesniveau opretholdes med højere fosforlofter end dem, som fremgår af forarbejdernes tabel 1, når fraførslen af fosfor fra dyrkningsarealerne reelt er højere end ministeriet forudsætter ved fastsættelse af målene for udvikling i det gennemsnitlige fosforloft for husdyrgødning.

SEGES har udarbejdet en analyse af fraførsel af fosfor med øgede udbytter, som konkluderer at nettofraførslen stiger med ca. 0,2 kg P/ha pr. år i perioden 2006 – 2021. Dette er ministeriet enige i, hvilket fremgår af høringsbrevet s. 34. L&F vurderer, at denne stigning også vil ske i grovfodersædskifter selvom det ikke kan påvises ifølge udbytter i Danmarks Statistik (DS). SEGES anvender ikke Danmarks Statistik for udbytter i grovfoder, men anvender i stedet data fra

regnskabsdatabasen, da udbytteangivelsen for grovfoder i DS ikke er særlig nøjagtig, fordi det er vanskeligt at måle grovfoderudbytter. Oplysninger i regnskabsdatabasen fsva. grovfoder anses som betydeligt sikrere, fordi udbytterne delvist er afstemt med foderbehovet og dermed forbruget af foder på bedriften. DS har da også for nyligt ændret tilgang til opgørelsen af grovfoder fra majs, da tidligere opgørelser blev gjort på baggrund af majs til modenhed fremfor majs til helsæd.

Ministeriet henviser i høringsbrevet til en vurdering af de erhvervsøkonomiske omkostninger, som Københavns Universitet har udarbejdet og som bl.a. også inkluderer en vurdering af fosfor fraført fra markerne ved at inkludere udbytteværdier, udbyttенormer og udbyttенiveauer fra forskellige afgrøder samt effekt af uforbrugt kvælstofgødningskvote. Disse beregninger betyder angiveligt at der netto ikke fraføres fosfor fra markerne på trods af udbyttestigninger. L&F finder det kritisabelt at ministeriet ikke fremlægger denne vurdering fra Københavns Universitet i høringsmaterialet, så det er muligt at læse og forstå argumenterne. L&F finder det bemærkelsesværdigt at inkludere udbyttенormer, udbyttенiveauer og uforbrugt gødningskvote fremfor at holde sig til udbytterne i Danmarks Statistik. Ved opgørelse af udbytter i forbindelse med normarbejdet korrigeres der i henhold til reglerne for et løbende gennemsnit af udbytter over 5 år. Erfaringerne fra dette arbejde viser, at normudbytterne ved denne metode kan svinge op til 1-2 hkg pr. ha mellem 2 år, hvis et "godt" år afløses af et "dårligt år". Det er acceptabelt i forhold til normarbejdet, men skal man igen se på det bedste estimat for udbyttet og dermed fosforbortførslen 2022-2025 vil en trendanalyse byggende på flere år være mest retvisende.

Ændret korrektionsfaktor for fosfortal under 4

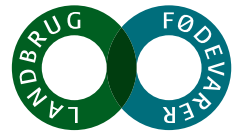
I tabel 1 i forarbejderne til ændringen af husdyrbrugloven fra 2017 (lovforslag L114 fremsat 12. februar 2017) fremgår det at ministeriet tillægger en korrektionsfaktor på 0,5 kg P pr. ha som en estimeret gennemsnitlig korrektion på grund af lave fosfortal. Da faktoren blev fastsat af ministeriet i 2016 forud for regleres tilblivelse, var det selvsagt ikke muligt at fastsætte den præcist, da det var ukendt, hvor meget muligheden for korrektion ville blive brugt i praksis. Det kan man imidlertid nu, hvor korrektionen anføres i gødningsregnskabet. En analyse af gødningsregnskaberne for 2019/2020 viser, at fosforloftet i et fosforproduktionsvægtet gennemsnit øges med 0,15 kg P pr. ha. Når fosforlofterne i fremtiden sænkes, vil lidt flere landmænd måske benytte sig af korrektionsmuligheden. L&F finder det positivt, at ministeriet har taget opfordringen til sig og sænket korrektionsfaktoren til 0,3 selvom den dermed fortsat ifølge L&F er overvurderet.

Særlig problemstilling med udvalgte jordtyper

På visse arealer i Nordjylland på marine aflejringer, er der behov for at justere lovgivningen om fosforlofter, således at fosforloftet kan forhøjes på disse jordtyper ud over det der er muligt med den nuværende regulering. Der er behov for en mere egnet jordanalyse end fosfortallet, der på disse arealer har vist sig ikke at have sammenhæng med fosforbehovet.

Dette er dokumenteret gennem et stort forsøgsarbejde ved SEGES. Gennem de seneste 5 år er der i både vinterhvede og vårbyg på disse særlige jordtyper opnået store merudbytter for tilførsel af fosfor uafhængigt af fosfortallet og udover normale tilførsler af fosfor. Bedrifter med arealer på de særlige jordtyper påføres et økonomisk tab allerede med de nuværende fosforlofter, fordi den tilgængelige fosformængde er lav trods høje fosfortal. Dette vil kun forværres med en yderligere stramning af fosforlofterne. Derfor skal landmanden enten kunne korrigere fosforloftet op svarende til korrektionen ved et gennemsnitligt fosfortal på 2,0 eller alternativt skal der anvendes en mere egnet jordanalysemetode end fosfortal til at korrigere fosforloftet. L&F ønsker en dialog om at tilføje muligheden for at anvende andre analysemetoder til bestemmelse af fosfortallet i reguleringen.

Anvendelse af forædlede organiske gødninger – fx Øgro

Det påskønnes, at forædlede organiske gødninger ifølge forslaget til bekendtgørelsen vil kunne anvendes i lukkeperioden fra høst til 1. oktober på lige fod med kunstgødning og dermed give økologiske producenter mulighed for at gødske vintersæd i lighed med konventionelle. I forhold til selve ordlyden skal der dog gøres opmærksom på, at fx Øgro er et brand, som omfatter en række forskellige produkter. Dels Øgro 10-3-1 som er et rent kød- og benmelsprodukt, dels en række forædlede produkter med tilsætninger af bl.a. vinasse.

Ligeledes forstår vi, at reglerne om 90% udnyttelse i lukkeperioden fortolkes således at udbringning af et givet produkt med registreret udnyttelse på 80% godt kan anvendes i lukkeperioden i en mængde baseret på en 90%-kalkulation samtidig med, at der som hidtil regnes ud fra 80% resten af året. For at fx Øgro 10-3-1 skal kunne anvendes under denne fortolkning, kræver det dog sikkerhed for at der ikke ligger hindringer i kategoriseringerne i gødskningsbekendtgørelsens §20.

Anvendelse af halm - §20 stk. 5

Ministeriet foreslår at fjerne muligheden for at fratække op til 3 kg fosfor (P) pr ha, når halm sælges på kontrakt til et fyringsanlæg. Ministeriet skriver at det dels er på baggrund af et ønske om at foretage en ligebehandling af energiudnyttelse af halm til afbrænding og anden energiudnyttelse (fx biogas) og dels ud fra en konstatering af, at kun ganske få virksomheder benytter sig af fradragsmuligheden.

Det er Danske Halmleverandørers vurdering at der fjernes en ordning, som med nye stramninger på fosforreguleringen, vil opnå større og større anvendelse. Samtidig giver det logisk mening at trække P fra et areal, når halmen fjernes, og regne P ind igen med et fosforloft, hvis det kommer retur i bioaske.

Vi er helt enige med ministeriet i at der bør ske en ligebehandling af energiudnyttelse af halm til afbrænding og anden energiudnyttelse. Vi har tidligere fremført, at det ikke virker logisk at det udelukkende er når halm sælges til forbrændingsanlæg, at der er denne fradragsmulighed. Men ligebehandlingen skal ske ved at fradragsmuligheden udvides og ikke fjernes. Aktuelt vil det give god mening at udvide den nuværende regulering til også at gælde ved anvendelse af halmen til biogas, da man allerede her regner med fosforen når den efterfølgende bringes retur til landbrugsjorden. Så her er der en ubalance som bør rettes. Og i forhold til de landbrug som deltager i biogasanlæg, vil behovet for at kunne foretage denne fosforjustering være større, end på de landbrug som almindeligvis er halmleverandører til forbrændingsanlæg.

At fjerne reglen vil samtidig reducere motivationen for fremtidigt engagement i levering af halm til den grønne omstilling, ved bioraffinering, pyrolyse eller som nævnt biogas. Det virker ikke i tråd med regeringens politik at gøre det mindre attraktivt at deltage i den grønne omstilling. Det vil være helt omkostningsfrit for staten at udvide ordningen, frem for at nedlægge den.

Specifikke kommentarer

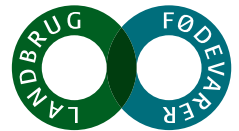
Ad. § 3 - definitioner

I bekendtgørelsen skelnes der nu mellem teknologierne/behandlingsmåderne "nedbringning" og "nedpløjning", men de er ikke defineret. Hvis denne skelnen bibeholdes (se bemærkningerne til § 10, stk. 3), bør teknologierne defineres.

Der er ikke en selvstændig definition af biochar. Det bør overvejes, og evt. fastslå, at biochar i forhold til denne bekendtgørelse reguleres ligesom bioaske.

stk. 1, nr. 13 m.fl.

Det er ikke defineret, hvor fast (tør) en fast fraktion skal være, før det er fiberfraktion og dermed kan udbringes efter samme regler som fast husdyrgødning. I den nuværende bekendtgørelse er der en kvantitativ grænse for, hvornår en gødning anses for værende flydende gødning (ved en tørstofprocent under 12). Det bør overvejes, om der skal bibeholdes en kvantitativ grænse for hvornår en gødning eller en gødningsfraktion anses for flydende/for at være en væske. Grænsen

på 12 procent blev i sin tid fastsat ud fra hvad der med almindelig teknologi kan håndteres med pumper.

Ad. § 7 – alternative teknikker til nedfældning

Stk. 3.

Ministeriet fastholder i bekendtgørelsen det meget høje syrekrav ved forsuring af afgasset gylle. Der kræves 11 kg svovlsyre pr. ton til afgasset gylle ved mark og 11-14 kg ved tankforsuring. L&F ved flere lejligheder anført, at dette er økonomisk og teknisk urealistisk. Vi har også klart redegjort for, at forsuringskravet til afgasset gylle reelt føre til en betydelig større reduktion i ammoniakemissionen end hvad der svarer til en ligestilling af teknologierne "nedfældning" og "forsuring", jf vores høringssvar til den forrige høring af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fra 21. maj 2021, j.nr. 2021-757.

Derudover påpeger L&F endnu engang, at man ifølge titreringsforsøg udført af L&F vil opnå en meget stor del af den ønskede effekt ved f.eks. 4-5 kg syre pr. ton, som både økonomisk og teknisk er et realistisk forbrug.

I øvrigt viste titreringsforsøgene ved L&F, at en mængde på 10 kg ville være tilstrækkelig til at opnå den af ministeriet ønskede effekt. Ministeriet valgte af uforståelige årsager at lægge et kg oveni. Det bør i det mindste fjernes igen.

Stk. 7.

L&F hilser den nye mulighed for anvendelse af væskefraktion som alternativ til nedfældning velkommen. Vi er klar over, at tørstofprocenten på nuværende tidspunkt formentlig er det eneste mulige mål for separeringens effekt på emissionen, men i praksis er tørstofprocenten ikke den bedste korrelation til reduktionen i emission. Opløste partikler og salte bidrager nemlig til tørstofprocenten uden af forringe væskens evne til at trænge ned i jorden.

L&F opfordrer derfor til, at der hurtigst muligt iværksættes relevant forskning, som tilvejebringer den nødvendige viden, så reguleringen fremadrettet kan ske på basis af suspenderet tørstof eller viskositet.

Stk. 10

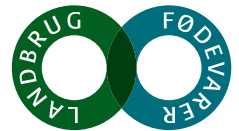
Parametrene i regnvejrsmodellen til forlængelse af fristen for udbringning af flydende husdyrgødning er ifølge forslaget fortsat baseret på klimanormaler for 1961-1990. Fra 2023 forventes det dog, at man vil gå over til at anvende den ny klimanormal fra 1991-2020. Modellens parametre om procentvis overskridelse bør derfor samtidig justeres, så det faglige behov for forlængelse fortsat kan opfyldes i det omfang, der med rimelighed kan kaldes afvigende.

Ad. § 8 – anvendelse af diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak) - og ureaholdige gødninger

Stk. 1.

Teksten tilføjes i forslaget "... kunstgødning, som indeholder...". L&F finder tilføjelsen problematisk. Mange gødninger og stort set alle NPK-gødninger indeholder svovlsur ammoniak i varierende mængde. Tidligere har samgranulerede gødninger med indhold af svovlsur ammoniak (udover svovlsur ammoniak i sig selv) ikke været indbefattet af definitionen. Mekanisk blandede gødninger med indhold af svovlsur ammoniak som "enkelt korn" har været indbefattet. Vi mener at reglerne for gødninger med svovlsur ammoniak kun skal gælde for gødninger, hvor det af deklarationen af varen fremgår at det indeholder svovlsur ammoniak og at det er mængdeangivet. Giver den nye betegnelse indskrænkninger i brugen af samgranulere-de gødninger med indhold af svovlsur ammoniak?

Vi finder at formuleringen i nr. 3 om at bladgødskning med ureabaserede kvælstofforbindelser skal ske med teknikker hvor "... spildet til jordoverfladen i videst muligt omfang begrænses" overflødig. Vi forstår hensigten som er at minimere risikoen for ammoniaktab som følge af at ureabaserede gødninger uden tilsat inhibitor optimere afsætningen af bladgødningen på bladede og dels er kan der kun udbringes 20 kg N pr. ha pr. sprøjtning. Vi foreslår derfor, at formuleringen udgår.

Ad. § 9 – lukkeperioder for gødningsudbringning

Tidsangivelserne i § 9 er ikke særlig brugervenlige og heller ikke konsekvente. F.eks. skrives der i stk. 3 "til før 1. oktober" og i stk. 11 "til 1. oktober". Det kan læses som at i flg. stk. 11 er 1. oktober inklusiv og i flg. stk. 3 er det eksklusiv. Særligt er brugen af "til før" forvirrende. L&F foreslår, at man i stedet konsekvent anvender benævnelserne "til og med" og "fra og med". Så er man aldrig i tvivl om, hvornår en periode starter eller slutter.

Stk. 11

Hvis ministeriet mener, at raps er omfattet af definitionen af vintersæd (jf. dog vores bemærkninger til stk. 16), så vil det betyde, at der ikke kan tilføres kunstgødning til vinterraps i sensommeren/efteråret ud over 15 kg N. Det er forhåbentligt ikke hensigten, da vinterraps kan have behov for op til 60 kg N/ha i sensommeren/efteråret.

Stk. 16

I teksten om udbringning af fast gødning om efteråret er vinterraps taget ud af. Der henvises i høringsbrevet til, at vinterraps er omfattet af definitionen af vintersæd. Men den nye definition af vintersæd henviser til, at vintersæd svarer til de afgrødetyper, som er listet i gødskningsbekendtgørelsens bilag 1 under gruppen "vintersæd til modenhed". Men denne gruppe omfatter ikke vinterraps, som i gødskningsbekendtgørelsens bilag 1 er i afgrødegruppen "oliefrø og bælgssæd". Da det er næppe hensigten at forbyde udbringning af fast husdyrgødning før såning af vinterraps i august, som giver faglig god mening og miljømæssig er fuldt forsvarligt, bør "vinterraps" ikke slettes i opremsningen i stk. 16.

Stk. 17

Som undtagelse er det tilladt at udbringe spildevandsslam frem til 20. oktober på arealer, hvor der skal være afgrødet den kommende vinter. Spildevandsslam er ikke defineret i § 3, hvilket er en mangel. Der kan evt. henvises til definitionen af spildevandsslam i bekendtgørelsen om anvendelse af affald til jordbrugsformål.

Ad. § 10 - udbringningsteknik

Stk. 2 og stk. 3

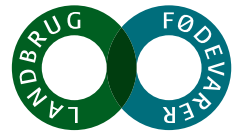
Det fremgår, at det foreslås, at fiberfraktion og fast husdyrgødning skal nedpløjes indenfor 4 timer. Det sker formentlig allerede i langt de fleste tilfælde, men kravet vil hindre, at fast fiberfraktion og husdyrgødning kan anvendes i pløjefri systemer, herunder i systemer med Conservation Agriculture og regenerativt landbrug, som af hensyn til bl.a. klima, miljø og biodiversitet er på vej frem. L&F finder det meget uheldigt, at kravet om nedpløjning ligger en hindring i vejen for disse pløjefri systemer. Vi foreslår derfor, at kravet om nedpløjning fjernes, så der fortsat alene er krav om nedbringning. Det kan evt. efterfølgende i vejledningsmateriale præciseres, at nedbringningen skal ske på en måde, som effektivt sikrer at fibre eller gødning effektivt indarbejdes i jorden. Der er stor forskel på om det er gyllefibre med meget lille partikelstørrelse eller traditionel fast husdyrgødning med mere eller mindre omsat halm, der skal nedbringes.

Vi synes ikke det øger klarheden i reguleringen, at bestemmelsen om udbringning af fast husdyrgødning i nærheden af kategori 1 natur og lobeliesøer ændres fra et forbud mod udbringning til et uopfyldeligt krav om nedbringning ved udkørsel på etablerede afgrøder. Vi noterer os dog, at det ikke er hensigten at ændre ved de materielle krav.

Ad. § 18 – oplysningskrav ved overførsel af gødning

Stk. 2

Nr. 1. Det kan give anledning til misforståelse, at man anvender ordet "forrige" (planperiode), da der i almindelighed er tvivl om forståelsen af dette ord. Nogle forstår "forrige" som "sidste," mens andre forstår det som "for 2 planperioder" (eller år eller andet) siden.

Det forstås som at man skal anvende fosforlofterne fra forrige planperiode for afgivet husdyrgødning. Så hvis fx svinegylle anvendes på egen ejendom så skal der anvendes et fosforloft på 33 kg, men 35 kg, hvis det afsættes til en nabo?

Nr. 3. Meget lidt læsevenligt, kræver en gennemskrivning eller robust vejledningsmateriale.

Ad. § 19 – hævet fosforloft

Stk. 1

Nr. 4. "Kvælstofanalysen skal vise...". Er det ikke en fejl, at der skal laves kvælstofanalyse for at hæve fosforloftet?

Ad. § 20 – beregning af mængden af gødning til rådighed for tildeling på harmoniarealer

Stk. 4

Nr. 4. L&F har flere gange i tidligere høringssvar fremført, at bestemmelsen reelt ikke kan bruges på bedrifter, hvor harmoniarealet er "fyldt op" med fosfor i husdyrgødning. Det skyldes, at - som det er anført forslaget til bekendtgørelsen - "Det forudsættes, at den tildelte mængde fosfor i kunstgødning og bioaske er fordelt ensartet på hele arealet med afgrøder...".

Det er en forudsætning, som ikke holder i praksis. Hovedparten af den fosfor i f.eks. handelsgødning, som er udbragt på de berørte ikke-harmoniarealer efter reglerne, vil blive forudsat tildelt på harmoniarealet, som jo i forvejen er fyldt med fosfor i husdyrgødning. Resultatet bliver, at ikke-harmoniarealet ikke kan tilføres fosfor i handelsgødning, som det ellers er hensigten med bestemmelsen.

Vi foreslår, at der kan fratrækkes en fosformængde svarende til arealet med ikke-harmoniareal ganget med fosfornormen for de pågældende afgrøder. På den måde sidestilles tankegangen i nr. 4 med den logiske tankegang i nr. 1 og 3.

Stk. 5

L&F finder det uforståeligt, at reglen om fradrag for fosfor afsat til fyringsanlæg sløjfes med den begrundelse, at reglen ikke anvendes af ret mange. Især nu, hvor fosforlofterne forventes sænket, vil behovet for muligheden øges. Vi foreslår derfor, at reglen bibeholdes og derudover udbygges med en tilsvarende bestemmelse for afsætning til biogasanlæg.

Ad. bilag 2

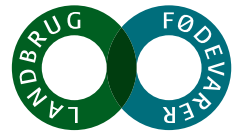
Reelt set, er der tale om en skærpelse af reglerne for kvægundtagelsesbrug. Der bliver mulighed for at udelukke brug, som ikke overholder betingelserne for undtagelsen i det efterfølgende år. Hvornår ved man det? Ofte foregår kontrollen flere år/planperioder senere. Det skal sikres, at en jordbrugsvirksomhed, som er tilmeldt undtagelsen ikke kan komme i en situation, hvor man har udbragt 230 kg N i organisk gødning, og så får frataget sin tilladelse "med tilbagevirkende kraft", og derved risikerer en harmoniovertrædelse.

Nr. 7

Jordprøver skal udtages for alle virksomhedens harmoniarealer. Tidligere var det omdriftsarealer. Det betyder, at der skal tages jordprøver på permanente græsarealer. Vi er uforstående over for denne stramning, som ministeriet af egen drift gennemfører, når der ikke fra Kommissionens side er rettet specifik kritik af den danske implementering af denne bestemmelse.

Nr. 9

Som noget nyt, er dækningsgraden beskrevet. Og det bliver muligt at søge dispensation 2 ud af 5 år, hvis ikke der kan opnås en "tilstrækkelig dækningsgrad". Denne dispensation skal søges inden en evt. kontrol. Hvordan ved jordbruger, om der er opnået et tilstrækkeligt plantedække? Det er ikke hensigtsmæssigt, at viden om kontrol skal afskære landbrugeren fra at selvanmelde. Det burde være muligt at dispensere i kontrolsituationen. Manglende plantedække kan ofte først konstateres på et sent tidspunkt, og er resultat af forhold som landbrugeren ikke selv er herre over. Henset til at

reglen i forvejen lægger låg på anvendelse af selvanmeldelse (2 gange i 5 års periode), ses ikke en væsentlig risiko for misbrug af ordningen. Derfor bør anmeldelse kunne ske frem til og under kontrollen

Det bemærkes desuden, at det bør være klart, hvad betingelserne er for selvanmeldelse og i hvilke tilfælde dette medfører klar straffrihed. I modsat fald vil selvanmeldelse være at sidestille med selvinkriminering.

Ad. § 21 – Afskæring af administrativ klageadgang

Afskæring af adgangen til at klage over Miljøstyrelsens og Landbrugsstyrelsens afgørelser efter gødningsanvendelsesbekendtgørelsen (side 39 i høringsbrevet, pkt. 1.18)

Det er altid betænkeligt, ud fra et retssikkerhedsmæssigt perspektiv, at afskære klageadgang. Hvis formålet er at sikre stringens i forhold til gødskningsloven, kunne man vælge at gå den anden vej og indsætte en videre klageadgang i gødskningsloven.

At der ikke hidtil er modtaget nogen klager, betyder, at klageinstansen ikke er overbebyrdet. Det bør ikke føre til, at klageadgangen helt skæres væk.

§ 21. Afgørelser efter denne bekendtgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Med venlig hilsen

Philip Brask Madsen
Seniorkonsulent

Vand & Natur

D +45 3339 4224
M +45 3059 5872
E phma@lf.dk